

TOIMINTAKERTOMUS 2006

LAPIN POLIISIN LÄÄNINJOHTO

14.3.2007

SISÄLTÖ

1. Johdon katsaus	3
2. Tuloksellisuuden kuvaus.....	5
2.1 Poliisitoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	5
2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus	7
2.2.1 Valvonta	8
2.2.2 Hälytystoiminta	10
2.2.3 Rikostorjunta	11
2.2.4 Lupapalvelut.....	13
2.2.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	15
2.2.6 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	17
2.3 Tulosanalyysi ja johtopäätökset	18
2.4 Palvelutasotavoitteiden toteutuminen	20
3. Tilinpäätöslaskelmien analyysi.....	21
3.1 Rahoituksen rakenneanalyysi.....	21
3.2 Talousarvion toteutumisen analyysi.....	21
3.3 Tuotto- ja kululaskelman analyysi	23
3.4 Kokonaiskustannusten analyysi	25
4. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma	26
5. Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset.....	26
LIITE SISÄISEN VALVONNAN LAUSUMAN ARVIOIDUT OSIOT JA KESKIARVOT	28

1. Johdon katsaus

Lapin poliisissa valmistauduttiin vuoteen 2006 tilanteessa, jossa

- peruspalveluihin luettavien poliisipalveluiden tarve näytti kasvavan kaikissa poliisilaitoksissa
- sisäasiainministeriö oli asettanut poliisilaitoskohtaiset palvelutasotavoitteet toimintavalmiusajolle hälytystehtävissä sekä rikoslakirikosten - liikennerikokset poisluettuna - selvitysprosenteille ja tutkinta-ajolle
- poliisiin oli pystyttävä vastaamaan entistä laadukkaammin kasvaneisiin palveluodotuksiin
- luontoarvoilla oli alkanut olla entistä suurempi merkitys hyvinvoinnin edistämässä
- oli saatu ensimmäisiä viitteitä siitä, että Lappia oltaisiin hyödyntämässä taikka käyttämässä kauttakulkuun kansainvälisessä rikollisuudessa
- poliisihallinto oli valmistautumassa julkisen talouden tuottavuuden tehostamisohjelmien täytäntöönpanoon, joka tulisi sisältämään niin hallintorakenne- kuin organisaatioratkaisuja
- henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpidon ja kasvavien eläkkeellesiirtymisten mukana poistuvan tietotaidon siirtämisen merkitys oli korostumassa.

Tämän mukaisiksi Lapin poliisin keskeisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi ja painopisteiksi suunniteltiin vastaavasti:

- saada hälytystehtävät ja erityisesti kotihälytykset ja alkoholin käytöstä johtuvat häiriökäyttäytymiset laskusuuntaan erityisinä painopisteinä perhe- ja läheisväkivaltaa koskevat hälytykset
- pitää edelleenkin poliisiin tietoon tulleen rikollisuuden ja siinä erityisesti yleisillä paikoilla tapahtuneiden pahoinpitelyrikosten määrien laskusuunta
- saada pidettyä noususuunta yleisen turvallisuuden tasoa mittaavassa katuturvallisuusindeksissä, jonka onnistumisessa vaikuttaisi pahoinpitelyrikosten ohella erityisesti rattijuopumusten ennaltaehkäisy
- syventää kansainvälistä lähialueyhteistyötä erityisenä painopisteenä laittoman maahantulon ja maassaolon sisämaan valvonta sekä Lapin hyödyntämisen ja kauttakulun estäminen ihmiskuljetuksissa sekä huumausaine- ja talousrikoksissa
- varmistaa liikenneturvallisuuden myönteinen kehityssuunta painopisteinä juopumus-, ajotapa- ja nopeusvalvonta sekä onnettomuuksien ennaltaehkäisy
- turvata yritysturvallisuutta ja siinä erityisesti matkailuelinkeinoa kansallisen kilpailukyvyyn kannalta tärkeän sisäisen turvallisuuden tavoitteena
- vaikuttaa ja osallistua viranomais- ja sidosryhmäyhteistyöhön syrjäytymisen ja siinä erityisesti nuorten rikolliselle uralle ajautumisen estämiseksi
- panostaa johtamis- ja esimiestyöhön henkilöstön ja työyhteisöjen hyvinvoinnin parantamiseksi.

Arvioitaessa vuoden 2006 tuloksia voi todeta ensinnäkin, että sekä ennakoitua haasteita sekä valitut toiminnalliset painopisteet osoittautuvat oikeiksi ja toiseksi, että toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suurelta osin. Toteuma-arvioiden pohjalta poliisin toiminta on ollut tehokasta ja laadukasta, mutta vaikuttavuutta mittaavissa tulostavoitteissa ei päästy aivan vastaaville tasoille.

Erityisen myönteinen kehitys saatettiin todeta Lapin asukkaiden kasvaneessa turvallisuuden tunteessa, luottamuksessa ja hyväksynnässä poliisin toimintaan lääninjohtojen suorittaman toisen kansallisen turvallisuustutkimuksen tuloksissa. Ne olivat kauttaaltaan parantuneet edellisestä vuonna 2003 tehdystä tutkimuksesta ja olivat lähes poikkeuksetta valtakunnallisten keskiarvojen yläpuolella osin jopa parhaimmasta päästä.

Henkilöstöä sekä erityisesti työsuojelua ja työhyvinvointia koskevat tulostavoitteet saavutettiin myös lähes sellaisinaan.

Numerollisissa arvioinneissa voi todeta mm, että yleisellä paikalla tapahtuneiden pahoinpitelyjen laskusuunta jatkui, perheväkivaltatapausten määrät vähenivät ja nuorten osuuden kasvu rikoksista epäiltyjen joukossa pysähtyi. Arkipäivän rikollisuuden myönteisin kehitys oli omaisuusrikosten voimakas lasku. Sen sijaan hälytystehtävien määrät jatkoivat kasvuaan edelleen erityisesti harvaan asuttujen alueiden poliisilaitoksissa. Vain muutamat poliisilaitokset saavuttivat asetettuja palvelutasotavoitteita. Liikenteessä kuolleiden määrä kääntyi nyt edellisen erittäin suotuisan vuoden jälkeen kasvuun palaten aikaisempien vuosien tasolla.

Poliisin kansainvälistä lähialueyhteistyötä on voitu syventää hyödyntämällä siinä myös PTR-yhteistoimintaan ja alueellista PTR - rikostiedustelu- ja analyysiryhmää. Vuoden aikana saatiin tutkintaan epäiltyjä huumausaine- ja talousrikoksia, joissa Lappia oli pyritty hyödyntämään taikka käyttämään kauttakulkualueena. Nämä teot ovat keskittyneet Ruotsin ja Norjan vastaisille rajoille. Venäjän suuntaan tilanne on ollut edelleen rauhallinen.

Lappi on saanut hyvin hakijoita avoimeksi tulleisiin poliisin virkoihin ja kaikki auki tulleet virrat on voitu myös täyttää. Henkilöstöön ja työyhteisön hyvinvointiin on voitu panostaa suunnitellulla tavalla.

Taloudellisesti vuosi meni loppunumeroiden osalta pitkälti suunnitelmien mukaan. Siirtyvä erä oli lähes ennakoidun suuruinen, mutta käytännössä sen olisi tullut olla passiuudistuksen toteutuneen lupatuottojen kasvun myötä lähes edellisen vuoden tasoinen. Syynä poikkeamaan oli väärintulkinta eräiden määrärahojen saamisesta.

Yksittäisinä suurina poliisioperaatioina on mainittava Kittilän Levillä lokakuussa pidetyn EU:n puolustusministereiden epävirallisen kokouksen turvallisuusjärjestelyt, jotka olivat tähänastista suurimmat Lapissa. Niiden on arvioitu onnistuneen hyvin ja ne osoittivat myös viranomaisyhteistoiminnan toimivan hyvin.

Lääninpoliisijohtaja

Pentti Saira

2. Tuloksellisuuden kuvaus

2.1 Poliisitoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Poliisin tehtävänä on turvata oikeus- ja yhteiskuntajärjestystä, ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä ennalta estää rikoksia, selvittää niitä ja saattaa ne syyteharkintaan. Lapin poliisin tavoitteena on edistää poliisin valtakunnallisen tavoitteen - Suomi on Euroopan turvallisin maa, jonka takeena on ammattitaitoinen, palvelualtis, luotettava, yhteistyökykyinen ja tehokkaasti organisoitu poliisi – toteutumista suorittamalla tehtävänsä niin, että Lappi on valtakunnan turvallisinta aluetta. Tämä tarkoittaa onnistumista erityisesti kansalaisten odotuksia, hyväksyntää ja luottamusta vastaavan turvallisuuden tunteen saavuttamisessa, harvaan asuttujen alueiden poliisipalveluiden tuottamisessa, läänillisten palvelutasotavoitteiden saavuttamisessa, väkivaltarikollisuuden ja päihteiden vaikutuksen alaisena tehtyjen rikosten torjunnassa, luontoon kohdistuvien rikosten ennaltaehkäisyssä, monialaisessa käytännön viranomais- ja lähialueyhteistyössä ja henkilöstön työhyvinvoinnin takaamisessa.

Lapin poliisin osuutta tämän tavoitteen saavuttamisessa arvioidaan seuraavien tunnuslukujen avulla.

Taulukko: Poliisi sisäisen turvallisuuden ylläpitäjänä

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 tavoite	2006 toteuma
Katuturvallisuusindeksin arvo	87,8	88,8	89	88,3
Liikenneturvallisuusindeksin arvo	126	122	120	125
Rikoslakirikosten (pl. liikenne rikokset) selvitystaso, %	48,3	47,9	-	47,4

Poliisin takaama sisäisen turvallisuuden taso katuturvallisuusindeksillä¹ mitattuna on parantunut Lapin läänissä vuoden 2004 tasosta, mutta jäi hieman asetetusta v. 2006 tavoiteluvusta. Myönteistä kehitystä on tapahtunut vahingonteko- ja ryöstöriköksissä, joiden määrä on laskeutunut, mutta liikennejuopumus- ja pahoinpitelyriköksissä on menty huonompaan suuntaan. Indeksien arvon huononemiseen vaikuttaa eniten väestömäärän lasku.

Liikenneturvallisuus on liikenneturvallisuusindeksillä² mitattuna parantunut Lapin läänissä vuoden 2005 tasosta, mikä johtuu loukkaantuneiden määrän laskusta ja ajoneuvokannan kasvusta.

¹ Katuturvallisuusindeksi muodostuu poliisille ilmoitetuista ryöstöistä, pahoinpitelyistä, vahingonteoista sekä rattija liikennejuopumuksista pisteystettynä erilaisilla painoarvoilla ja suhteutettuna väestömäärään; mitä suurempi indeksiluku, sitä parempi turvallisuus.

² Liikenneturvallisuusindeksi lasketaan seuraavasti: (rekisteröidyt autot + moottoripyörät) / (5 x tieliikenneonnettomuudessa loukkaantunut + 50 x tieliikenneonnettomuudessa kuollut); vuoden 1997 absoluuttinen arvo on suhteellisissa indeksissä 100, mitä suurempi suhteellisen indeksin arvo on, sitä turvallisempaa on tieliikenne indeksin mukaan.

Rikoslakirikosten (pl. liikenneirikokset) selvitystaso on hieman heikentynyt vuosina 2004–2006. Tämä johtuu pääosin massarikosten selvitystason laskusta. Myönteinen kehityssuunta vuonna 2006 oli, että rikosten määrä kääntyi laskuun. Poliisin tietoon tuli vuonna 2006 kaikkiaan 27 588 rikosta, josta liikenneirikosten osuus oli 7 027 rikosta. Rikoslakirikokset ilman liikenneirikoksia vähentyivät merkittävästi vuoden 2005 tasosta (vuonna 2005 11272 ja vuonna 2006 9999). Kaikista rikoslakirikoksista mukaan lukien liikenneirikokset saatiin selvitettyä 68.4 % (vuonna 2005 67 %)

Valtion talousarviossa keskeisenä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena asetun toimivan, luotettavan ja yhteistyökykyisen palveluhallinnon turvaamistavoitteen osalta poliisi on voinut pitää nykyisen palveluverkostonsa, jota voidaan pitää riittävä, mutta samalla myös lähtökohtana tulevalle ja toimivalle poliisin hallintorakennemuutokselle. Kuitenkaan tämä verkosto siinänsä ei ole pystynyt varmistamaan palvelutasotavoitteiden saavuttamista, joihin Lapissa päästiin ainoastaan muutamien poliisilaitosten alueilla.

Sisäasiainministeriön valtion talousarviossa asettamana keskeisenä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on hyvän turvallisuustilanteen ja myönteisen turvallisuuskulttuurin vahvistaminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Lapin läänin paikallispoliisi on osallistunut sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanoon yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Poliisilaitoskohtaiset tavoitteet on kirjattu lääninjohdon ja poliisilaitoksen välisiin tulossopimuksiin

Tavoitteen toteutumista arvioidaan seuraavien mittareiden avulla.

Taulukko: Sisäisen turvallisuuden taso poliisin osalta

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 toteuma
Poliisin tietoon tulleet henkirikokset (murha, surma ja tappo), lkm	13	4	7
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm	666	688	635
Pahoinpitelyrikosten määrä	1 142	1 147	1 170
Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset	259	486	423
Poliisille ilmoitettujen talousrikosten lkm	23	22	45
Päätettyjen talousrikosasioiden tutkinta-ajan keskiarvo, vrk	390	468	297
Omaisuusrikosten selvitystaso, %	35,1	36,6	35,2
Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten lkm	7 636	7 848	6 697
Liikenneonnettomuuksissa kuolleet, lkm	19	15	19

Vuosien 2004–2006 toteutumien valossa sisäisen turvallisuuden tavoitetasoa ollaan saavuttamassa Lapissa vain osittain. Väkivaltarikollisuuden torjunta on ollut vuoden 2006 painopistealueena. Poliisin toimenpiteet väkivallan estämisessä ja vähentämisessä kohdistuivat yleisten paikkojen valvontaan, perheväkivaltatilanteisiin ja nuoriin. Väkivaltarikollisuuden kokonaismäärä nousi hieman vuoden 2006 aikana. Pahoinpitelyrikosten määrä yleisillä paikoilla laski kuitenkin 4 % verrattuna vuoteen 2005. Samoin perheväkivaltaan liittyvien hälytystehtävien määrä laski vuonna 2006. Laskua voi pitää todellisena, koska poliisin huomiota on viime vuosina erityisesti kiinnitetty perheväkivaltatilanteiden hoitamiseen ja kirjaamiseen. Vaikka väkivaltarikollisuuden kokonaismäärä nousikin hieman, niin näiden rikosten määrä laski niissä tilanteissa, jotka olivat poliisin toiminnan erityisenä kohteena. Väkivaltarikosten määrä näyttää-

kin kasvaneen erityisesti siellä, mihin poliisin kontrollitoimenpiteitä oli vaikeampi suunnata, kuten yksityiset paikat lukuun ottamatta perheväkivaltilanteita.

Talousrikostorjunta tehostui, kun paikallispoliisi ja keskusrikospoliisi muodostivat yhteisen Lapin läänin talousrikostorjuntaryhmän, jossa myös verottajan rooli aktivoitui aikaisemmasta. Ryhmä aloitti toimintansa 1.5.2006. Poliisille ilmoitettujen talousrikosten määrä nousi selvästi vuonna 2006 verrattuna edellisiin vuosiin. Yhtenä syynä tähän oli edellä mainitun toiminnan tehostuminen. Talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika lyhenyi merkittävästi.

Omaisuusrikokset muodostavat suurimman osan poliisin tietoon tulleista rikoslakirikoksista ja omaisuusrikollisuus on todennäköisin kansalaisten arkielämää koskettava rikoslaji. Toimenpiteet omaisuusrikostorjunnan tehostamiseksi eivät ole vielä tuottaneet toivottua tulosta, sillä omaisuusrikosten selvitystaso on pysynyt kutakuinkin samalla tasolla vertailuvuosina. Omaisuusrikostorjunnan tehostamistoimenpiteet eivät näytä purevan Lapissa samalla tavoin kuin muualla valtakunnassa. Yhtenä syynä tähän voi olla se, että Lapin läänin sijainti kolmen valtakunnan välissä aiheuttaa sen, että anastettu omaisuus siirtyy täältä nopeasti pois. Tästä on jo selviä viitteitä mm. ulkomaalaisten tekemien sarjarikosten osalta. Kun tekijät ja omaisuus kaatoavat, on rikosten selvittäminen vaikeaa. Tästä johtuen myöskin kätkentärikollisuuden paljastaminen on ollut vaikeaa.

Tieliikennekuolemien määrä lisääntyi verrattuna vuoteen 2005 ja se oli samalla tasolla kuin vuonna 2004. Samalla pysähtyi aiempina vuosina jatkunut tieliikennekuolemien määrän myönteinen kehitys, jonka johdosta etäännyttiin valtakunnallisesta tavoitteesta johdetun Lapin tavoitteen saavuttamisesta.

Lapin poliisi on pystynyt ennakoimaan tulevaisuutta ja kohdistamaan voimavaroja ja ennakkoivat toimet yhteiskunnan turvallisuuden kannalta merkittäviin kohteisiin yhteistyössä muiden turvallisuusviranomaisten kanssa. Tästä hyvänä esimerkkinä on Lapin läänin alueellisen rikostiedustelu- ja rikosanalyysiryhmän tuloksellinen toiminta yhteistyössä operatiivisen toiminnan kanssa esimerkiksi kohdevalintamenettelyssä, jossa on saatu paljastettua läänillisesti merkittäviä rikosentekijöitä. Talousrikostorjunnassa poliisiyksiköiden yhteistyön tiivistymisellä on myös saatu merkittäviä tuloksia aikaiseksi erityisesti paljastamalla harmaan talouden toimintamuotoja, jotka ovat toiminnassaan käyttäneet hyväksi toimimista kahden tai useamman valtion alueella.

2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus

Taulukko: Perustietoja poliisista

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 toteuma
Rikosten määrä/kaikki rikokset, kpl, enintään	27 860	29 008	27 101
Rikosten määrä/rikoslakirikokset, kpl, enintään	17 297	18 073	16 606
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl	1 295	1 288	1 306
Omaisuusrikosten määrä, kpl	7 636	7 848	6 697
Poliisin tietoon tulleiden huumausainerikosten määrä, kpl	259	486	423
Poliisien määrä (ei sisällä opiskelijoita), hlöä	266	275	276
Opiskelijoiden määrä, hlöä	21	21	23
Muun henkilöstön määrä, hlöä	65	64	65

Poliisin henkilöstö yhteensä	352	361	364
Asukkaiden lukumäärä/poliisi (ei sisällä opiskelijoita), hlöä	703	678	673
Poliisitoimen kokonaiskustannukset/asukas, euroa, enintään	115	119	122
Poliisin henkilöstön sairauspoistuma kiinteästä työajasta, prosenttia, enintään	5,14 %	4,97 %	5,29 %

Lapin poliisin tietoon tuli vuonna 2006 kaikkiaan 27 588 rikosta, mikä on selvästi vähemmän kuin edellisvuonna. Kokonaisrikollisuuden määrässä tapahtui merkittävä muutos, ja useamman vuoden jatkunut rikosten määrän kasvu näyttää nyt taittuneen. Omaisuusrikosten kohdalla tapahtui selvä lasku verrattuna edellisiin vuosiin. Sen sijaan poliisin tietoon tulleiden huumausainerikosten määrä kasvoi selvästi vuonna 2005, mutta laski vuonna 2006. Huumausainetilanteessa ei ole viime vuosina tapahtunut muutosta. Poliisin toimenpiteet suuntautuivat vuodesta 2005 alkaen aikaisempaa enemmän huumeiden käyttäjiin, jolloin huumausaineen käyttörikosten ja huumausainerikosten määrä kasvoi.

Poliisin kokonaiskustannukset olivat vuonna 2006 yhteensä 22,734 milj. euroa. Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta kaikkiaan 0,94 prosenttia. Asukalukuun suhteutettuna kasvu oli samaa luokkaa, sillä asukasluku laski hiukan vuodesta 2005. Vuonna 2006 asukkaita yhtä poliisia kohden oli 673 henkeä, kun vuonna 2005 vastaava luku oli 678 henkeä.

Poliisin kokonaishenkilöstömäärä oli vuonna 2006 kolme suurempi sama kuin edellisvuonna.

Poliisin henkilöstön sairauspoistuma kiinteästä työajasta on kääntynyt kasvuun, mutta kasvu ei ole ollut merkittävää.

Seuraavassa arvioidaan asetettujen tulostavoitteiden toteutumista avainprosesseittain. Poliisin avainprosessit ovat valvonta, hälytystoiminta, rikostorjunta, lupapalvelut sekä henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen.

2.2.1 Valvonta

Valtion talousarviossa asetettujen tulostavoitteiden mukaan poliisi osallistuu seudullisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun edelleen kehittämiseen sisäisen turvallisuuden ohjelman linjausten mukaisesti. Ennalta estetään perhe- ja läheisväkivaltaa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Viranomais- ja sidosryhmäyhteistyön hyödyntäminen valtioneuvoston vahvistaman sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti on keskeinen toimintamalli ja -linja Lapin läänin paikallispoliisissa. Sitä tukevat päivitettyjen paikallistason turvallisuus- ja liikenneturvallisuussuunnitelmien suunniteltu toteuttaminen.

Poliisin näkyvä valvonta on suunniteltua ja sen kohdentamisessa hyödynnetään paikallisia turvallisuussuunnitelmia, joiden päivytyksessä ja kehittämisessä otetaan huomioon sisäisen turvallisuuden ohjelman linjaukset.

Kenttätoiminta on johdettua ja kohdennetaan oikea-aikaisesti keskeisiin ongelmiin, järjestyslain noudattamiseen ja alkoholin aiheuttamiin järjestyshäiriöihin. Valvontaa kohdistetaan erityisesti lasten ja nuorten yleisillä paikoilla tapahtuvaan alkoholin nauttimiseen, anniskelu- ja

vähittäismyyntipaikkojen välittömään läheisyyteen sekä alkoholin luvattomaan välitykseen alakäisille.

Poliisin ylijohdon ja Lapin poliisin lääninjohdon välisessä tulossopimuksessa 2005–2006 asetettujen tulostavoitteiden mukaan alkoholin käytöstä aiheutuvat häiriöt ja väkivaltarikollisuus yleisillä paikoilla vähenevät vuoden 2004 tasosta. Katu- ja liikenneturvallisuuden taso indeksillä mitattuna paranee vuoden 2004 tasosta. Kiinnijääneiden rattijuoppojen määrä kasvaa vuoden 2004 tasosta, kiinnijäämisriski kasvaa ja rattijuoppojen määrä liikennevirrassa vähenee.

Poliisin ylijohdon ja Lapin poliisin lääninjohdon välisessä tulossopimuksessa 2005–2006 asetettujen tulostavoitteiden mukaan automaattisen nopeusvalvonnan käytöllä liikennerikkomuksiin syyllistyneiden kiinnijäämisriski taajamaliikenteessä kasvaa ja ajoneuvojen keskinopeus laskee, minkä seurauksena taajamissa henkilövahinko-onnettomuudet vähenevät ja liikenneturvallisuus paranee.

Tulossopimuksen tulostavoitteiden mukaan luontoon kohdistuvissa rikoksissa ennalta estävällä toiminnalla lisätään kiinnijäämisriskiä.

Valvonnalle asetettujen tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavassa taulukossa esitettyjen tunnuslukujen avulla.

Taulukko: Valvonnan tuloksellisuus

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 tavoite	2006 toteuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Valvonnan toimintamääräraha (nettokäyttö), 1000 euroa, enintään (2004 muu ennalta estävä toiminta-avainprosessi)	8 011	6 632	6 574	7 031
Valvonnan osuus käytetystä työajasta, prosenttia (työaika prosessin mukaan)	35	29	-	33
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
YJT-tehtävien määrä, kpl	41 879	45 321	-	47 820
Liikenneonnettomuuksissa kuolleet, lkm, enintään	19	15	-	19
Katuturvallisuusindeksin arvo, vähintään (1999=100)	87,8	88,8	89	88,3
Liikenneturvallisuusindeksin arvo, vähintään	126	122	120	125

Valvonnan toimintamäärärahan käyttö ylitti vuodelle 2006 asetetun tavoitteen. Valvontaan käytetyn työajan osuus kokonaistyöajasta pieneni hieman vuoteen 2004 verrattuna, mutta parani huomattavasti vuoteen 2005 verrattuna yjt- tehtävien määrän kasvusta huolimatta.

Yleinen turvallisuus parantui vuoteen 2004 verrattuna ja oli asetetun tavoitteen suuntainen. Lapin läänin katuturvallisuusindeksi pysyi vuoden 2005 tasolla, mutta parani hieman vuoteen 2004 verrattuna; v. 2006 indeksin arvo parani viidessä ja huonontui viidessä kihlakunnassa. Parhaimmillaan katuturvallisuusindeksi oli 134 ja huonoimmillaan 65.

Yleinen piirre vuoden 2006 kehityksessä oli se, että kaikissa muissa katuturvallisuusindeksin rikos- ja häiriötapahtumissa tapahtui vähenemistä, paitsi liikennejuopumusrikoksissa. Myös yleisellä paikalla tapahtuneet pahoinpitelyt vähenivät.

Läänin seurattavissa alkoholihaittoja kuvaavissa tunnusluvuissa (liikennejuopumukset, kotihälytys- ja perheväkivaltatehtävät, päihdekiinniot, häiriökäyttäytyminen ja ilkivalta sekä pa-

hoinpityt) perheväkivaltatilanteet ja päihdekiinniotot vähenivät v. 2006, pahoinpityt ovat pysyneet suurin piirtein vuoden 2005 tasolla, muissa on tapahtunut lievää kasvua.

Lapin läänin kaikissa kunnissa on aloitettu kunnallisten turvallisuussuunnitelmien yhteistyössä toteutettava päivittämistyö, johon poliisi omalta osaltaan osallistuu aktiivisesti, kuten myös sovittujen toimenpiteiden toteuttamisessa. Jokaisessa kunnassa on toteutettu aloituskokoukset 15.11.2006 mennessä.

Liikenneturvallisuuden taso parani vuoteen 2005 verrattuna. Liikennekuolemien määrä pysyi samana vuosien 2002–2004 tasoon nähden. Toisaalta liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden kokonaismäärä laski vuoteen 2005 verrattuna. Törkeitä liikennerikkomuksia oli 1,5 % vähemmän. Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui 327 eli 4 vähemmän kuin vuonna 2005. Sen sijaan moottoripyörä- ja mopo-onnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä kasvoi vuonna 2006. Kiinnijääneiden rattijuoppojen määrä kasvoi 12 prosenttia.

Ns. luontorikosten osalta laadittiin strategia ohjaamaan ja suuntaamaan metsästys-, kalastus- ja luontorikosten torjuntaa sekä parantamaan tiedonvaihtoa paikallistasolla eri toimijoiden kanssa. Paikallistasolla on sen mukaisesti laadittu yhteistoiminnassa valvontasuunnitelmia. Tavoiteltuun kiinnijäämisriskin lisääntymiseen ei päästy vielä numerollisesti.

Euroopan unionin puheenjohtajuuteen liittyvä puolustusministerikokouksen turvallisuusjärjestelyt Kittilän Levillä sujuivat turvallisuussuunnitelmien mukaisesti.

2.2.2 Hälytystoiminta

Valtion talousarviossa asetetun tulostavoitteen mukaan poliisin hälytyspalvelujen saatavuus ja poliisin toimintaedellytykset turvataan hätäkeskusalueilla. Kenttäjohtajärjestelmä toimii yhdenmukaisesti koko maassa.

Poliisin hälytyspalvelujen saatavuus turvataan ympäri vuorokauden Lapin läänin alueella jokaisessa kihlakunnassa. Kenttäjohtamisjärjestelmän toimivuutta ja yhdenmukaisuutta parannetaan. Varmistetaan Lapin hätäkeskuksen palvelukyky poliisin kenttätoiminnalle poliisin ohjeistuksella ja kihlakuntien poliisilaitosten, poliisin lääninjohdon ja hätäkeskuksen välisellä yhteistyöllä.

Poliisin ylijohdon ja Lapin poliisin lääninjohdon välisessä tulossopimuksessa 2005-2006 asetettujen tulostavoitteiden mukaan poliisin toimintavalmius A- ja B- luokan hälytystehtävien hoitamisessa säilyy vähintään vuoden 2004 tasolla. Väestön tyytyväisyys poliisin antamiin hälytyspalveluihin säilyy vähintään vuoden 2003 tasolla. Kihlakuntien poliisilaitoksille asetetut palvelutavoitteet hälytystehtävien (A+B) toimintavalmiusajoissa saavutetaan.

Poliisin hälytystoiminnalle asetettujen tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavassa taulukossa esitettyjen tunnuslukujen avulla.

Taulukko: Hälytystoiminnan tuloksellisuus

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 tavoite	2006 toteuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Toimintamenoääräraha (nettokäyttö), 1000 euroa	1 285	2 148	2 518	2 464
Hälytystoiminnan osuus käytetystä työajasta, prosenttia	6	9	-	12
Kustannukset/hälytystehtävä, euroa, enintään	40,23	75,73	-	82,59
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
A ja B hälytystehtävien määrä, kpl, enintään	34 564	39 953	-	43 269
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm, enintään	666	688	-	635
Toimintavalmiusaika A- luokan tehtävissä, min	15,6	17,3	14	17,7
Toimintavalmiusaika A- ja B-luokan tehtävissä, min	22,0	20,5	22	20,9
HARVA-kihlakunnissa, min	31,9	30,7	31	33,1

Hälytystoiminnan taloudellisuus säilyi asetetun tavoitteen mukaisena. Hälytystehtävän kustannus oli keskimäärin 82,59 euroa vuonna 2006. Hälytystoimintaan käytetyn työajan osuus kasvoi vuoteen 2005 verrattuna hälytystehtävien lisääntymisestä johtuen.

Keskimääräinen toimintavalmiusaika kiireellisesti hoidettavissa hälytystehtävissä kasvoi hieman vuoteen 2005 verrattuna, mutta parani vuodelle 2006 asetetusta tavoitteesta hälytystehtävien määrän kasvusta huolimatta. Harva-kihlakunnissa (Ranua-Posio, Koillis-Lappi, Sodankylä, Inari-Utsjoki, Käsivarsi, Kittilä ja Käsivarsi) toimintavalmiusaika heikkeni tavoitteeseen nähden, joka johtui hälytystehtävien määrän voimakkaasta kasvusta (10,9 %).

Kihlakunnittain asetettuja poliisin palvelusotavoitteita ei saavutettu kaikilta osin. Toimintavalmiusaika A- ja B- luokan hälytystehtävissä oli asetettua tavoitetta parempi 4 kihlakunnassa ja huonompi 5 kihlakunnassa, yhdessä se on pysynyt samana. Toimintavalmiusaika oli parhaimmillaan 16,6 minuuttia ja huonoimmillaan 55,2 minuuttia. Parhaassa tapauksessa toimintavalmiusaika oli n. kaksi minuuttia asetettua tavoitetta parempi ja huonoimmassa tapauksessa vajaa 9 minuuttia heikompi. Keskeisin syy, miksi palvelusotavoitteita ei kaikilta osin saavutettu, johtuu hälytystehtävien määrän voimakkaasta kasvusta hälytystoimintaan käytettävien resurssien pysyessä käytännössä samoina.

Poliisin turvallisuustutkimuksen 2006 mukaan väestön tyytyväisyys Lapin läänin paikallispoliisin antamiin hälytyspalveluihin parantui vuoteen 2003 verrattuna.

2.2.3 Rikostorjunta

Valtion talousarviossa asetetun tulostavoitteen mukaan talousrikostorjunnan ja harmaan talouden torjunnan tehostamistoimia jatketaan. Omaisuusrikosten selvitystasoa nostetaan. Järjestäytyneen rikollisuuden toimintaedellytyksiä heikennetään yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa kansainvälistä yhteistyötä hyödyntäen. Väkivaltarikollisuuden vähentämiseen tähtäävän rikoksantorjuntaohjelman toimeenpanoa jatketaan poliisia koskevien toimenpiteiden osalta. Laillisuusvalvonta on keskeinen osa poliisin laatutyötä.

Poliisin ylijohdon ja poliisin Lapin lääninjohdon välisessä tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden mukaan pimeiden juttujen selvittämistä ja kätkemisrikosten paljastamista tehoste-

taan, huumausaineiden salakuljetusta ja välittämistä torjutaan ja talousrikosten tutkinta-aikaa lyhennetään. Sen lisäksi poliisilaitokset saavuttavat niille rikostorjunnassa asetetut palvelutavoitteet.

Poliisin rikostorjunnalle asetettujen tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavassa taulukossa esitettyjen tunnuslukujen avulla.

Taulukko: Rikostorjunnan tuloksellisuus

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 tavoite	2006 toteuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Rikostorjunnan osuus käytetystä työajasta, prosenttia	28,51	29,61	-	32,40
Kustannukset/poliisin tietoon tullut rikos, euroa, enintään	627	661	-	749
Kustannukset/selvitetty rikoslakirikos, euroa, enintään	1 313	1 380	-	1 589
Rikostorjunnan toimintamääräraha (nettokäyttö), 1000 euroa	5 971	6 573	6 583	6 647
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Poliisin tietoon tulleiden törkeiden huumausainerikosten määrä, kpl, enintään	9	10	15	17
Rikoslakirikosten selvitystaso, prosenttia, (pl. liikenne-rikokset), vähintään	48,3	47,9	-	47,4
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	35,1	36,6	39,2	35,2
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	86,8	78,0	83	74,2
Päätetyt talousrikokset, lkm	35	23	-	42
Avoimet talousrikokset, lkm	22	23	18	31
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, ka./vrk, enintään	390	468	300	297
Takaisin saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa, vähintään	0,110	0,000	0,5	0,329

Rikostorjunnan toiminnan taloudellisuus laski hieman vuoden 2006 aikana, kun kustannuksia tarkastellaan kutakin poliisin tietoon tullutta rikosta ja selvitettyä rikoslakirikosta kohden. Keskeisinä syinä laskuun oli, että rikostorjuntaan käytetyn työajan suhteellinen osuus kokonaistyöajasta kasvoi edelleen hieman, kun toisaalta rikosten määrä väheni ja selvitettyjen rikoslakirikosten määräkin pysyi aikaisempien vuosien tasolla.

Toteutuneet tunnusluvut jäivät muutamissa tapauksissa vuodelle 2006 asetetuista tavoiteluvuista. Massarikoksiin suunnatut valtakunnalliset kehittämistoimenpiteet eivät ole vielä tuoneet toivottua tulosta, mikä näkyy rikoslakirikosten (pl. liikenne-rikokset) ja omaisuusrikosten selvitystason pysymisenä aikaisempien vuosien tasolla. Myönteisenä kehityssuuntana on kuitenkin ollut kokonaisrikollisuuden määrän laskeminen ja ennen kaikkea omaisuusrikosten väheneminen. Kokonaistuloksellisuutta arvioiden rikostorjuntaan kohdistettujen kehittämistoimenpiteiden vaikutus on oikean suuntainen, mutta ei vielä riittävästi ohjaa käytännön tutkintatyötä. Kehittämistoimenpiteiden vieminen osaksi arkipäivän tutkintatyötä edellyttää totuttujen toimintatapojen muutosta, joka vie oman aikansa.

Poliisin tietoon tulleiden törkeiden huumausainerikosten määrä oli vuonna 2006 asetetun tavoitteen mukainen. Tehostetun toiminnan ansiosta huumausainerikollisuutta saatiin paljastettua hyvin. Kohdevalintatoiminnan tuloksellisuus näkyy erityisesti törkeiden huumausainerikosten määrän lisääntymisenä, kun huumeiden välittäjäporrasta saatiin paljastettua.

Valtakunnallisella painopisteajattelulla ei ole kaikilta osin saatu Lapin läänissä samoja tuloksia aikaiseksi kuin muualla maassa. Tämä koskee erityisesti omaisuusrikosten selvitystasoa, joka on Lapissa pysynyt jokseenkin edellisvuosien tasolla. Myönteisenä kehityssuuntana on kuitenkin ollut, että omaisuusrikosten määrä on laskenut.

Väkivaltarikollisuuden torjunnan tehostamistoimet ovat kohdistuneet yleisiin paikkoihin ja perheväkivaltatilanteisiin. Niiden kohdalla tulokset olivat hyviä, sillä pahoinpitelyt yleisillä paikoilla vähentyivät ja perheväkivaltaa koskevien hälytystehtävien määrä laski. Väkivaltarikosten kokonaismäärä nousi hieman vuonna 2006. Väkivaltarikosten selvitystaso laski verrattuna edellisiin vuosiin. Tämä johtunee siitä, että vuoden loppupuolella väkivaltarikosten määrä kääntyi selvään kasvuun. Sen vuoksi vuoden loppupuolelle osunut ”piikki” kirjautuu selvitettyinä rikoksina vuodelle 2007.

Talousrikosten torjuntaa on tehostettu muun muassa lisäämällä siihen resursseja ja kehittämällä yhteistyötä keskusrikospoliisin kanssa. Huomattavaa parannusta on tapahtunut päätettyjen talousrikosten tutkinta-ajoissa. Keskimääräinen tutkinta-aika lyhentyi huomattavasti vuonna 2006. Avointen talousrikosjuttujen määrä kasvoi johtuen siitä, että talousrikoksia paljastui aikaisempia vuosia huomattavasti enemmän. Sen vuoksi myöskin avointen talousrikosten määrä lisääntyi selvästi verrattuna edellisiin vuosiin. Osasyynä poliisin tietoon tulleiden talousrikosten määrän kasvuun on tehostunut talousrikostorjunta. Rikoshyödyn takaisinsaannin osalta on huomattava, että niissä jutuissa, jotka on paljastettu ja tutkittu yhteistyössä keskusrikospoliisin kanssa, saatu rikoshyöty on kirjattu keskusrikospoliisille.

Lapin läänin alueellinen PTR-yhteistyö on toiminut hyvin. Lapin alueellisen PTR- rikostiedustelu- ja analyysiyksikön toiminta ei ole kuitenkaan ollut vielä tuloksiltaan odotetun mukaista, mikä johtuu yksikön henkilövaihdoksista. Toiminta ei sen vuoksi ole vielä päässyt vakiintumaan. Tämä on näkynyt erityisesti rikostorjuntaa avustavassa sarjoittamistyössä, mutta myöskin strategista suunnittelua tukevassa analyysityössä. Yksikön toiminta on onnistuneesti tukenut operatiivista toimintaa kohdevalintamenettelyssä ja valittujen kohteiden torjunnassa.

Kihlakunnittain asetetut rikostutkinnan palvelutasotavoitteet jäivät pääosin saavuttamatta. Keskeisenä syynä tähän on se, että poliisin lääninjohdon esittämissä palvelutasotavoitteissa mukaan otettavien rikoslajien rajaukset oli suoritettu eri tavoin kuin sisäasianministeriön poliisi-osaston. Kun tavoitteet asetettiin poliisin lääninjohdon esityksen mukaisesti, mutta seuranta tapahtui sisäasianministeriön rajauksella, olivat asetetut tavoitteet liian vaativat. Pienempien poliisilaitosten kohdalla kysymys on myös vuosittaisista vaihteluista niin rikosten selvitystasoissa kuin tutkinta-ajoissakin. Vuosi 2006 näyttää niiden kohdalla olleen tavanomaista huonompi.

Rikoslakirikosten selvitystaso vaihteli 35 prosentista 69,6 prosenttiin. Parhaimmillaan selvitystaso oli 6,4 prosenttiyksikköä asetettua tavoitetta parempi ja huonoimmillaan asetetusta tavoitteesta jäätii 20 prosenttiyksikköä. Rikoslakirikosten tutkinta-aika vaihteli 89 vuorokaudesta 205 vuorokauteen. Parhaimmassa tapauksessa tutkinta-aika oli 11 vuorokautta asetettua tavoitetta pienempi ja huonoimmassa tapauksessa 75 vuorokautta pitempi.

2.2.4 Lupapalvelut

Valtion talousarviossa asetetun tulostavoitteen mukaan lupapalvelut tuotetaan joustavasti ja kustannustehokkaasti sähköistä asiointia hyödyntäen. Lupapalvelut tukevat yleisen järjestyksen

ja turvallisuuden ylläpitämistä sekä liikenneturvallisuutta, erityisesti luotettavien matkustusasiakirjojen sekä ajoneuvon kuljettajien ajokyvyn ja ampuma-aselupien valvonnan avulla. Poliisi myöntää passeja, joissa on biometriset tunnisteet.

Tulossuunnitelman mukaan lupien kysyntä tyydytetään ja asetettu tuottotavoite saavutetaan. Väestön tyytyväisyys poliisin antamiin lupapalveluihin säilyy vähintään vuoden 2003 tasolla. Biometriset passit on otettu käyttöön.

Korkean turvatason omaavat passit, joissa on kasvokuva biometrisenä tunnisteena, on otettu käyttöön. Lupapalveluille asetettu vuotuinen tuottotavoite saavutetaan. Päihderiippuvuusselvityksiä on määrätty tehtäväksi enemmän kuin vuonna 2003. Ampuma-aseturvallisuus on parantunut vuoden 2003 tasosta.

Poliisin ylijohdon ja Poliisin Lapin lääninjohdon välisessä tulossopimuksessa 2005 - 2006 asetettujen tulostavoitteiden mukaan lupapalvelut ovat kustannustehokkaita. Poliisi kohdistaa asealan elinkeinon- ja yksityisten turvallisuuspalveluiden elinkeinonharjoittajiin erityisvalvontaa, josta elinkeinonharjoittajat ovat tietoisia. Poliisin lupapalvelut tuottavat kansainvälisesti luotettavia matkustusasiakirjoja.

Poliisin lupapalveluille asetettujen tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavassa taulukossa esitettyjen tunnuslukujen avulla.

Taulukko: Lupapalvelujen tuloksellisuus

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 tavoite	2006 toteuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Lupapalvelujen kustannusvastaavuus, prosenttia	72,76	77,12	80	95,08
Kustannukset/poliisin myöntämät keskeiset luvat, euroa/kpl	49,84	50,33	50	38,71
Lupapalvelujen tuottotavoite, milj. euroa	1,029	1,133	1,065	1,348
Lupapalvelujen osuus käytetystä työajasta, prosenttia	7	8	-	8
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Poliisin myöntämät keskeiset luvat (ajoluvat, ampuma-aseluvat, passit, henkilökortit), kpl	28 388	29 177	-	35 853
Poliisin myöntämien ulkomaalaislupien määrä, kpl	785	760	-	787

Lupapalvelujen kustannusvastaavuus oli 95,08 prosenttia. Saatujen tuottojen kertymä alitti edelleen lupapalveluista aiheutuneet kustannukset. Kustannus myönnettyä lupaa kohden oli keskimäärin 38,71 euroa vuonna 2006. Lupapalveluihin käytetyn työajan suhteellinen osuus kokonaistyöajasta säilyi entisellä tasolla.

Lupapalvelujen tuottotavoite ylitettiin 0,283 miljoonalla eurolla. Passien osalta tuotot kasvoivat lähes 39 prosenttia ja ampuma-aselupien osalta 20,7 prosenttia vuoteen 2005 verrattuna.

2.2.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tulossuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaan poliisissa työskentelee monipuolisesti osaava henkilöstö, jonka osaamista arvioidaan säännöllisesti. Henkilöstön työ on haastavaa ja monipuolista ja hyödyntää tasapainoisesti henkilöstön osaamista. Poliisihenkilöstön määrää (pl. opiskelijat) on voitu nostaa vuosina 2004-2006 mahdollistamaan tavoitetta taata tietotaidon siirtyminen kasvavien eläköitymisten yhteydessä.

Henkisten voimavarojen hallinnalle ja kehittämiselle asetettujen tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavassa taulukossa esitettyjen tunnuslukujen avulla. Taulukossa on tärkeimmät henkilöstömääristä, henkilöstörakenteesta, työhyvinvoinnista, osaamisen tasosta ja niiden kehityksestä kertovat tiedot.

Taulukko: Henkilöstöpanokset

	2004	2005	%-muutos	2006	%-muutos
Henkilöstön lukumäärä	352	361	2,6 %	364	0,8 %
Vakinaiset, % -osuus	87,37	86,54	-0,9 %	85,17	-1,6 %
Määräaikaiset, % -osuus	12,01	12,65	5,3 %	13,11	3,6 %
Kokoaikaiset, % -osuus	98,08	98,08	0,0 %	97,55	-0,5 %
Osa-aikaiset, % -osuus	1,92	1,92	0,0 %	2,45	27,6 %
Henkilötyövuodet, lukumäärä (26.75.21)	350,0	357,8	2,2 %	361,0	0,9 %
Henkilöstön keski-ikä	43	43	0,0 %	42	-2,3 %
Tehdyn vuosityöajan työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, % (*)	76,32	77,23	1,19 %	77,07	-0,21 %
Työvoimakustannukset yhteensä, milj. euroa **	-	-	-	-	-
Palkkasumma, milj. euroa (26.75.21)	15,786	16,577	5,0 %	17,154	3,5 %
Tehdyn työajan palkat, milj. euroa **	-	-	-	-	-
Väliisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista, %**	-	-	-	-	-

*) Säännöllinen vuosityöaika: vuoden todelliset työpvt*htv-määrä*työpäivän pituus (virastotyötä tekeillä 7,25 h, jaksotyötä tekeillä 7,65 h). Tehty vuosityöaika: säännöllisestä vuosityöajasta vähennetty henkilöstökoulutukseen käytetty työaika ja ei tehty työaika.

***) merkittävät lukuja ei ole laskettu puuttuvan laskentakaavion vuoksi, koska esitettävät luvut eivät olisi yhteismitallisia

Poliisin henkilöstömäärissä, rakenteessa ja henkilöstökuluissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2006. Kuitenkin poliisilaitoskohtaisten yhtäkkisten ja määräaikaisten tehtävä- ja työvoimatilanteiden muutosten myötä määrä- ja osa-aikaisten henkilöstön osuudet ovat olleet lievästi noususuuntaisia. Palkkasumman kehitys on seurannut osaltaan henkilöstön määrän kehitystä. Sama koskee tehdyn työajan osuuden kehitystä vuosityöajasta.

Poliisin kokonaishenkilömäärän jakaantuminen eri prosesseihin on seuraava:

	2004	2005	%-muutos	2006	%-muutos
Jakamaton	0,6 %	1,0 %	74,1 %	1,3 %	24,8 %
Valvonta	34,9 %	28,7 %	-17,7 %	32,7 %	14,0 %
Hälytystoiminta	6,0 %	9,4 %	56,6 %	11,8 %	25,2 %
Rikostorjunta	28,5 %	29,6 %	3,9 %	32,4 %	9,4 %
Lupapalvelut	7,3 %	7,8 %	6,9 %	7,7 %	-1,0 %
Tukitoiminnot	7,1 %	6,3 %	-12,1 %	5,5 %	-12,8 %

Muut tehtävät	6,7 %	6,4 %	-3,6 %	7,1 %	10,1 %
Syyttäjätoimi	0,1 %	0,1 %	18,2 %	0,1 %	-7,7 %
Ulosottoimi	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %	-50,0 %
Ei prosessia	8,7 %	10,5 %	21,1 %	1,4 %	-86,7 %

Henkilöstömääriä kuvaavia tunnuslukuja voidaan pitää vain suuntaa-antavina johtuen avainprosessien sisältöjen muutoksista, työajan seurantarjestelmien uudistuksista ja poliisilaitoskohtaisista kirjaamiskäytäntöjen eroavaisuuksista vuosina 2004-2006. Vuodesta 2006 eteenpäin voidaan avainprosessien välillä tehdä vertailukelpoisia analyysejä. Kuitenkin hälytystehävien ja rikostorjunnan luvut kuvastavat näiden tehtävien määrä- ja laatumuutoksia.

Työhyvinvoinnin kannalta keskeisten henkilöstön tilaa kuvaavien tunnuslukujen kehitys vuonna 2006 oli seuraava:

Taulukko: Henkilöstön tila

	2004	2005	%-m	2006	%-m
Työtyytyväisyysindeksi **	-	-		-	
Lähtövaihtuvuus, % henkilöstöstä	6,25 %	11,08 %	43,59 %	3,02 %	-72,74 %
Tulovaihtuvuus, % henkilöstöstä	13,07 %	16,07 %	18,67 %	10,99 %	-31,61 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä (Lähde: Polstat)	0,85 %	1,11 %	30,59 %	0,55 %	-50,45 %
Sairauspoissaolot, pv/henkilötyövuosi (Lähde: Polstat)	12,99	12,55	-3,39 %	13,30	5,98 %

**) merkittyyä lukuja ei ole laskettu puuttuvan laskentakaavion vuoksi, koska esitettävät luvut eivät olisi yhteismitallisia

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on vaihdellut prosentteina tarkasteltuna tarkasteluajanjaksolla suuresti. Henkilömäärinä tarkasteltuna vaihtelu ei ole ollut kovinkaan suurta. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi vuonna 2004 kolme henkilöä, vuonna 2005 neljä henkilöä ja vuonna 2006 kaksi henkilöä.

Sairauspoissaoloissa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta tarkasteluajanjaksolla. Sairauspoissaolot ovat kuitenkin huomattavasti korkeammat kuin valtiohallinnossa keskimäärin (8,5 - 9 pv/htv). Muutaman henkilön pitkä sairausloma nostaa sairauspoissaolojen määrää, kun kyseessä on pieni henkilöstömäärä.

Henkilöstön suhteellinen lähtövaihtuvuus pieneni vuoteen 2005 verrattuna lähes 73 prosenttia ja tulovaihtuvuus lähes 31. Molemmat luvut kuvastat toisaalta osaltaan edellä kerrottua mahdollisuutta panostaa lisähenkilöstöön Lapissa ja toisaalta muualla maassa aukioloilaiden virkojen huomattavasti vähentynyttä määrää. Lapissa henkilöstön määrää voitiin lisäksi kasvattaa vuosiin 2004 ja 2005 verrattuna vuonna 2006 enää vain hiukan. Sairauspoissaolojen määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2006.

Osaamisen ja muun aineettoman pääoman kehittämistä kuvaavien henkilöstöinvestointien kehitys vuoteen 2006 mennessä oli seuraava:

Taulukko: Henkilöstöinvestoinnit

	2004	2005	%-m	2006	%-m
Työtyytyväisyyden edistäminen, euroa/henkilötyövuosi **	-	-	-	-	-

Työkunnan edistäminen, euroa/henkilötyövuosi **	-	-	-	-	-
Työterveyshuolto, euroa (brutto)/henkilötyövuosi (Lähde:kirjanpito)	288	316	9,7%	278	-12,0 %
Koulutus ja kehittäminen, euroa/henkilötyövuosi	477	434	-9,0 %	440	1,4 %

**) merkittävät lukuja ei ole laskettu puuttuvan laskentakaavion vuoksi, koska esitettävät luvut eivät olisi yhteismitallisia

Työterveyshuoltokustannuksissa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta ja kustannukset ovat suositusten mukaisia, kun tarjotaan kokonaisvaltaista työterveyshuoltoa.

Koulutus ja kehittäminen ovat olleet keskeisiä henkilöstöinvestointeja työtyytyväisyyden ja työkunnan ylläpidossa. Niiden taso on voitu pitää suunnitellussa. Euromäärien vaihtelut johtuvat enemmänkin asianomaisen vuoden koulutusohjelmista ja matkakustannusten yleisestä hintatasosta kuin tietoisesta koulutus- ja kehittämistoimenpiteiden määrällisestä ja laadullisesta vähentämisestä.

2.2.6 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

Poliisin maksullisten lupapalveluiden tuottoja kertyi 1,348 miljoonaa euroa. Vuoteen 2005 verrattuna tuottojen kasvua oli 19,1 prosenttia. Lupapalveluiden kustannusvastaavuus oli 95,08 prosenttia. Saatujen tuottojen kertymä alitti maksullisten lupapalveluiden toiminnasta aiheutuneet kokonaiskustannukset. Kustannusvastaavuus oli vuonna 2005 77,12 prosenttia.

Taulukko: Poliisin nettobudjetoitujen lupapalvelujen kustannusvastaavuuslaskelma

Lupatuottojen kustannusvastaavuus (1 000 €)					
	2004	2005	tavoite 2006	2006 TV:n ulkopuolelle	2006 Sisäinen toiminta
Tuotot	1 029	1 132	1 065	1 348	0,1
Erilliskustannukset	1 313	1 357	-	1 324	1,2
Käyttäjäämä	- 284	- 225	-	24	-1,1
Yhteiskustannukset	101	111	-	94	0
Kustannukset yht.	1 414	1 468	-	1 418	1,2
Yli-/alijäämä	- 385	- 336	-	-70	-1,1
Kustannusvastaavuus %	72,76 %	77,12 %	80 %	95,08 %	8,04 %

Kaikissa poliisin lupapalvelujen suoritteiden tuotoissa on ollut kasvua. Merkittävintä kasvua yksittäisten lupapalvelujen suoritteiden tuotoissa oli passien ja ampuma-aselupien osalta. Passien osalta kasvua vuoteen 2005 on ollut 39 prosenttia ja ampuma-aselupien osalta 20,7 prosenttia. Passien tuottojen osalta kasvua on aiheuttanut siirtyminen elokuussa 2006 uusiin biometrisiin passeihin. Uudet passit ovat hinnaltaan kalliimpia sekä niiden voimassaoloaika on lyhyempi verrattuna vanhoihin passeihin. Kuluttajat ovat ennakoineet tämän ja hankkineet vielä vanhan mallisia passeja käyttöönsä. Ampuma-aselupien määrän kasvuun on vaikuttanut etenkin rinnakkaislupien kysynnän voimakas kasvu, joka puolestaan on johtunut muuttuneista hirikoneen ammuttavaatimuksista.

Taulukko: Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus

Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (1 000 €)					
	2004	2005	tavoite 2006	2006 TV:n ulko-puolelle	2006 Sisäinen toiminta
Tuotot	50	50	26	57	2,1
Erilliskustannukset	12	35	-	31	0,7
Käyttäjäämä	38	15	-	26	1,4
Yhteiskustannukset	2	6	-	5	0,1
Kustannukset yht.	14	41	-	36	0,8
Yli-/alijäämä	36	9	-	21	1,3
Kustannusvastaavuus %	352,6 %	122,9 %	-	158,1 %	265,6 %

Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 158,1 % ja vastaavasti liikelatoudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 77,2 %. Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus parani edellisen vuoden tasosta, mitä vastoin liikelatoudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus heikkeni.

Taulukko: Liikelatoudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus

Liikelatoudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (1 000 €)					
	2004	2005	tavoite 2006	2006 TV:n ulko-puolelle	2006 Sisäinen toiminta
Tuotot	3,4	4,6	3,6	2,7	0
Erilliskustannukset	1,1	2,4	-	2,9	0
Käyttäjäämä	2,3	2,2	-	-0,2	0
Yhteiskustannukset	0,6	0,7	-	0,6	0
Kustannukset yht.	1,7	3,1	-	3,5	0
Yli-/alijäämä	1,7	1,5	-	-0,8	0
Kustannusvastaavuus %	200,5 %	144,8 %	-	77,6 %	

2.3 Tulosanalyysi ja johtopäätökset

Valvonnan tuloksellisuus

Yleinen turvallisuus on pysynyt hyvänä ja katuturvallisuusindeksillä mitattuna pysynyt vuoden 2005 tasolla. Pahoinpitelyt yleisellä paikalla ja perheväkivaltatehtävät ovat vähentyneet.

Liikenneturvallisuus on liikenneturvallisuusindeksillä mitattuna parantunut, mutta liikenteessä kuolleiden määrä on lisääntynyt. Tästä syystä liikennevalvonnassa tarvitaan edelleen tehostettuja toimenpiteitä rattijuopumus- ja niissä erityisesti huumetapausten lisääntymisen johdosta. Mopojen määrän lisääntyminen on ilmennyt myös niiden onnettomuuksien määrän nousuna, jossa mopo on ollut toisena osapuolena. Mopoliikenteen valvontaa tullaan tehostamaan etenkin kaupunkien taajamaliikenteessä.

Automaattisen liikennevalvontajärjestelmän otetaan käyttöön 130 kilometrin osuudella 4 -tiellä välillä Keminmaa - Vikajärvi ja siirrettävän automaattisen nopeudenvälvontalaitteiston käyttöä tehostetaan.

Metsästys-, kalastus- ja luontorikosten torjunnassa jäätiin tavoitteesta lisätä kiinnijäämisriskiä, sillä ilmitulleiden ja paljastettujen rikosten määrät vähenivät edellisen vuoden tasosta. Torjuntatyössä tarvitaan vieläkin viranomais- ja sidosryhmäyhteistyön kehittämistä suunnitelmallisen ja analysoituun tietoon pohjaavan ennalta estävän työn parantamiseksi.

Hälytystoiminnan tuloksellisuus

Hälytyspalvelujen saatavuutta ja nopeutta kuvaavassa toimintavalmiusajassa on suuria alueellisia eroja. Poliisin toimintavalmiutta on analysoitu hälytystoimintaa koskevassa kohdassa 2.2.2. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta se, että poliisiavun saanti on turvattu läänin jokaisessa kihlakunnassa ja keskimääräinen toimintavalmiusaika kiireellisesti hoidettavissa tehtävissä on pysynyt kohtuullisella tasolla ja on valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella. Hälytystehtävien määrä on jatkanut kuitenkin edelleen kasvuaan. Poliisin ja Lapin hätäkeskuksen välinen yhteistoiminta on kehittynyt myönteiseen suuntaan ja on vakiintuneella tasolla. Erilaiset kirjauskäytännöt aiheuttavat kuitenkin vielä ongelmia valtakunnallisessa vertailtavuudessa (ELS, HÄKE- ja PÄIKE -tehtävänkäsittelyjärjestelmät) ja arvioinnissa, mutta ei kuitenkaan erityisesti enää Lapin läänin sisällä, jossa on vain yksi hätäkeskus ja käytössä yksi tehtävänkäsittelyjärjestelmä.

Rikostorjunnan toiminnallinen tuloksellisuus

Vuoden 2006 toiminnallinen painopistealue on ollut massarikostutkinnan tehostaminen, väkivaltarikollisuuden vähentäminen yleisillä paikoilla ja perheväkivallan vähentäminen. Väkivaltarikollisuuden vähentämiseksi on tiivistetty yhteistyötä varsinkin sosiaali- ja terveystieteiden kanssa väkivallan kierteen katkaisemiseksi ja asianosaisten ohjaukseen tukipalvelujen piiriin. Väkivallan vähentämiseksi tähtäävät toimenpiteet näyttävät tunnuslukujen valossa onnistuneen. Pahoinpitelyt yleisillä paikoilla ovat vähentyneet, samoin kuin perheväkivaltaa koskevat hälytystehtävät. Väkivaltarikollisuuden kokonaismäärä kuitenkin kasvoi hieman vuonna 2006. Kasvu näyttää tapahtuneen paikoissa, joihin poliisin ennalta suunnatuilla toimenpiteillä on vaikeampi puuttua kuin edellä mainituissa painopistealueissa.

Massarikostutkinnan tehostaminen ei ole vielä tuottanut toivottua tulosta, sillä omaisuusrikosten selvitystaso on pysynyt aikaisempien vuosien tasolla. Toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa on painotettu muun ohella kattavan rikospaikkatutkinnan suorittamista, rikoksesta epäiltyjen rekisteröintiä, tekijäkeskeistä tutkintamallia, niin sanottujen pimeiden rikosten sarjoittamista sekä analyysitoimintaa. Valtakunnalliset kehittämistoimenpiteet eivät ole Lapissa tuottaneet vielä toivottua tulosta, vaikkakin monet toimenpiteet näkyvät seurantatiedoissa lisääntyneinä suoritteina. Kehittämistoimenpiteet eivät ole vielä riittävästi muuttaneet toimintatapoja käytännön rikostorjuntatyössä. Kokonaistuloksellisuutta arvioiden rikostorjuntaan kohdistettujen toimien vaikutus on ollut oikean suuntainen, mutta tulosten näkyminen parantuneena selvitystasona vie ennakoitua kauemmin aikaa.

Poliisin tietoon tulleen rikollisuuden määrä kääntyi laskuun vuonna 2006. Samoin omaisuusrikosten määrä väheni. Törkeiden huumausainerikosten määrä kasvoi, mikä oli tavoitteen mu-

kaista, sillä huumausainerikostorjunnan pääpaino oli huumausaineiden salakuljettajien ja välittäjien paljastaminen.

Talousrikostorjuntaa koskevat tavoitteet toteutuivat. Talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika kääntyi vuoden 2006 aikana laskuun. Talousrikostorjunta tehostui, kun Lapin läänin talousrikostorjuntaryhmän toiminta käynnistettiin yhteistyössä keskusrikospoliisin kanssa. Muutoinkin talousrikostorjuntaa tehostettiin poliisiyksiköiden kesken ja talousrikostorjuntaan sovellettiin kohdevalintamenettelyä. Se tuotti hyvää tulosta niin rikollisen toiminnan selvittämisessä kuin rikosyödyn jäljittämisessäkin.

2.4 Palvelutasotavoitteiden toteutuminen

Sisäasiainministeriö on päättänyt, että poliisin palvelut ovat saatavissa asetettujen palvelutasotavoitteiden mukaisesti koko valtakunnassa. Mittareiksi kihlakuntakohtaisissa palvelutasotavoiteissa on asetettu A- ja B- luokan hälytystehtävien toimintavalmiusaika, rikoslakirikosten (pois lukien liikennerikokset) selvitystaso ja tutkinta-aika. Vuodelle 2006 ensimmäistä kertaa asetettujen tavoitteiden toteutumista kuvataan seuraavassa taulukossa.

	tavoite 2006		toteuma 2006	
	minimi	maksimi	minimi	maksimi
A+B luokan toimintavalmiusaika, keskimäärin minuuttia	17	50	17	55
Rikoslakirikosten, pl. liikennerikokset selvitystaso, %	43	70	35	70
Rikoslakirikosten, pl. liikennerikokset tutkinta-aika, vrk	90	130	70	179

Poliisin palvelutasotavoitteita ei Lapin läänin kihlakunnissa saavutettu kaikilta osin. Keskimääräisissä toimintavalmiusajoissa pysyttiin kuitenkin melko hyvin kahta kihlakuntaa lukuun ottamatta, joissa poikkeamat olivat suuret (Käsivarsi ja Tornionlaakso); tarkemmin palvelutasotavoitteiden saavuttamista on kommentoitu hälytystoimintaa koskevassa kohdassa 2.2.2.

Rikosten selvitystasossa ja tutkinta-ajassa on tavoite- ja toteuma-arvojen välillä merkittäviä eroja. Yksikään poliisilaitos ei saavuttanut molempia tavoitetasoja ja kuusi poliisilaitosta ei saavuttanut kumpaakaan tavoitetasoa. Kokonaisuutena arvioiden tavoitetasojen saavuttaminen epäonnistui. Keskeisimmät syyt tavoitetasojen saavuttamattomuuteen on kerrottu rikostorjuntaa koskevassa 2.2.3 kohdassa.

Lupapalvelutavoitteiden toteutuminen

Keskeisten lupien suuri määrä on vaikuttanut siihen, että poliisin mittava ennakolta tapahtuva kontrolli kohdistuu erityisesti matkustusturvallisuuteen, aseturvallisuuteen sekä liikenneturvallisuuteen ja sillä on vaikutusta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen.

Passilain muutoksen myötä passien määrä tulevaisuudessa tulee vuositasolla jonkin verran kasvamaan pysyvästi, muutoin kesä-elokuussa 2006 näkyneen kasvun oli hetkellinen ilmiö. Passien lukumäärän hetkellinen kasvu kesä-elokuussa oli ennakoitu. Biometrisen passin käyttöönotto kohottaa matkustusturvallisuutta ja ennalta estää väärennöksiä.

Ampuma-aselupien, etenkin rinnakkaislupien kysynnän voimakas kasvu on todennäköisesti vain hetkellinen ilmiö ja niiden kysyntä tulee palautumaan aiemmalle tasolle.

Sähköisen asioinnin toimenpiteillä palveluja kansalaisille on nopeutettu passien ja henkilökorttien tilaustavan sähköistämällä sekä uuden tietojärjestelmän käyttöönotolla.

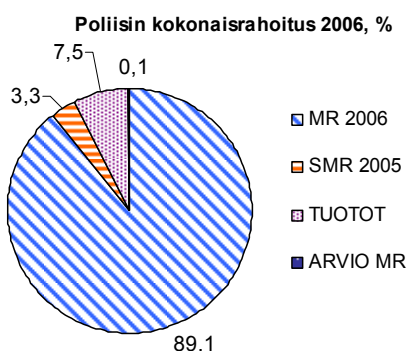
Peruutettujen ampuma-aselupien määrä on pysynyt samalla tasolla vuoden 2005 tasoon verrattuna, mutta niiden suhteellinen osuus verrattuna myönnettyihin aselupiin on laskenut.

Kuljettajien ajokyvyn valvontaan liittyvät lääkärien ilmoitukset ovat muodostuneet pysyväksi menettelytavaksi ja suurin osa ilmoituksista johtaa poliisin toimenpiteisiin.

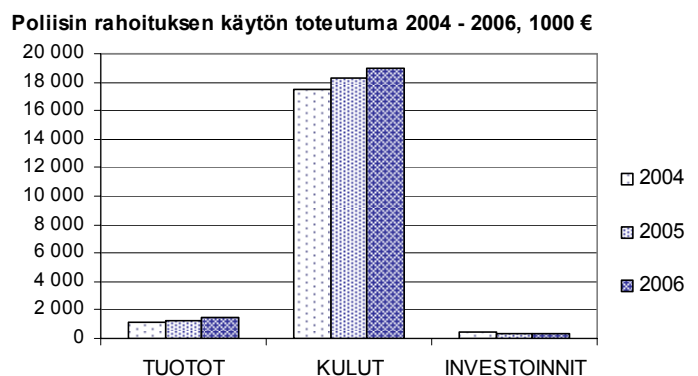
3. Tilinpäätöslaskelmien analyysi

3.1 Rahoituksen rakenneanalyysi

Poliisin toimintamenomomentille 27.75.21. oli myönnetty määrärahaa vuodelle 2006 17,485 milj. euroa. Poliisille asetettu tuottotavoite oli 1,131 milj. euroa ja toteutunut tuottokertymä 1,462 milj. euroa. Siirtyvää määrärahaa vuodelta 2005 oli käytössä 0,652 milj. euroa. Vuoden 2006 kokonaisrahoitus oli 19,599 milj. euroa.

Kuvio 1: Kokonaisrahoitus vuonna 2006

Kuvio 2: Rahoituksen käytön toteutuma vuosina 2004–2006

Kokonaisrahoituksesta 7,5 prosenttia on nettobudjetoituja tuottoja, 3,3 prosenttia edelliseltä vuodelta siirtynyt toimintamäärärahaa ja 89,1 prosenttia kuluvalle vuodelle toimintamenoihin myönnettyä määrärahaa.

Momentin 26.75.22. arviomäärärahaa on käytetty 27.225 euroa.

3.2 Talousarvion toteutumisen analyysi

Läänin nettokehys on ollut 17,485 milj. euroa. Tuottoja on kertynyt 1,462 milj. euroa. Budjetin nettototeutuma on ollut 17,741 milj. euroa, joka on 99,9 % koko budjetista. Tuottoja oli kertynyt 129,3 prosenttia budjetoidusta tuottotavoitteesta, mikä on johtunut biopassien käyttöönotosta ja ampuma-aselupien suhteellisen suuresta tuottojen kasvusta. Lupapalvelutuotot kasvoivat passeissa 0, 176 milj. euroa ja ampuma-aseluvissa 0,034 milj. euroa.

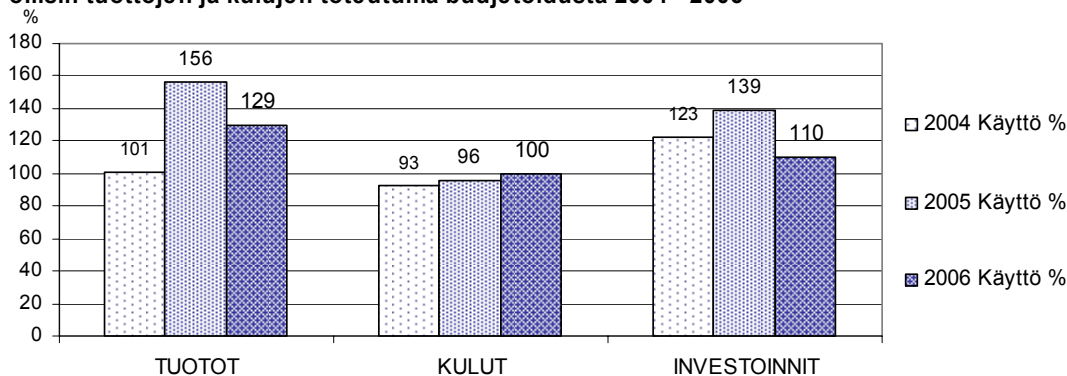
Henkilöstökulut ovat toteutuneet lähes sata prosenttisesti eli 99,9 %. Sama koskee kuluja kokonaisuudessaan eli 99,5 %. Investoinnit ovat nousseet suunnitellusta toteuman ollessa 109,8 %.

	Kehys 2006	Käyttö 2006	Käyttö %
1. TUOTOT			
1.1.1 Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot	4	3	75,0 %
1.1.2 Lupapalvelut	1 064	1 348	126,7 %
1.1.3 Muut julkisoikeudelliset suoritteet	26	61	234,6 %
1.1. Maksullisen toiminnan tuotot	1 094	1 412	129,1 %
1.2. Muut tuotot	37	49	132,4 %
1. TUOTOT YHTEENSÄ	1 131	1 461	129,2 %
2. KULUT			
2.1. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	425	463	108,9 %
2.2. Henkilöstökulut	17 171	17 154	99,9 %
2.3. Vuokrat	17	25	147,1 %
2.4. Palvelujen ostot	697	797	114,3 %
2.5. Muut kulut	694	473	68,1 %
2. KULUT YHTEENSÄ	19 004	18 912	99,5 %
3. INVESTOINNIT			
3. INVESTOINNIT YHTEENSÄ	264	290	109,8 %
KÄYTTÖ (=kulut + investoinnit)	19 268	19 202	99,7 %
NETTOKÄYTTÖ (=käyttö-tuotot)	18 137	17 741	97,8 %

Toimintamenojen budjetti ja toteutuma 2006, 1000 euroa

Vuoden 2006 käyttömenojen toteutumaprosentti on kasvanut edellisistä vuosista muutamalla prosenttiyksilöllä vuosittain. Syynä on ollut toisaalta edellisten vuosien siirtyvän erän mahdollistanut muutaman vuoden kestävä lisääntynyt panostus henkilöstöön ja investointeihin sekä toisaalta valtakunnallisen rahanjakomallin vaikutukset. Henkilöstön osalta pyrittiin takaamaan eläkkeelle siirtyvien tietotaidon siirtyminen uudelle sukupolvelle. Investointien osalta toteutumaprosentin nousu yli sadan johtuu pääasiallisesti vaikeudesta suunnitteluvaiheessa ennakoita hankinta-aikojen todellisia investointien hintoja.

Poliisin tuottojen ja kulujen toteutuma budjetoidusta 2004 - 2006

Kuvio 3: Toimintamenojen toteutumaprosentit vuosina 2004 -2006

Vuodelle 2007 siirtynyt määräraha on 0,396 milj. euroa, joka on lähes ennakoitun suuruinen ennusteen ollessa 0,320 milj. euroa. Se olisi noussut kuitenkin edellisen vuoden tasolle eli 0,678 milj. euroa ilman suunnitteluvaiheessa tehtyä väärintulkintaa erään määrärahaerän saamisessa.

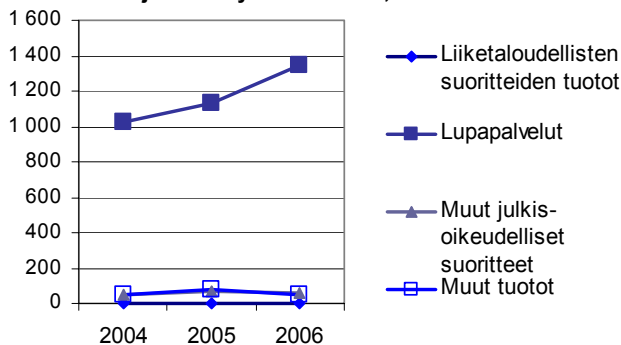
3.3 Tuotto- ja kululaskelman analyysi

	Käyttö 2004	Käyttö 2005	Käyttö 2006	Muutos 2005- 2006	Muutos %
1. TUOTOT					
1.1.1 Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot	3	3	3	0	0
1.1.2 Lupapalvelut	1 029	1 133	1 348	215	19 %
1.1.3 Muut julkisoikeudelliset suoritteet	52	64	61	-3	-4,7 %
1.1. Maksullisen toiminnan tuotot	1 084	1 200	1 412	212	17,7 %
1.2. Muut tuotot	47	81	49	-32	-39,5 %
1. TUOTOT YHTEENSÄ	1 131	1 281	1 461	180	14,1 %
2. KULUT					
2.1. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	490	485	463	-22	-4,5 %
2.2. Henkilöstökulut	15 786	16 577	17 154	577	3,5 %
2.3. Vuokrat	23	15	25	10	66,7 %
2.4. Palvelujen ostot	697	703	797	94	13,4 %
2.5. Muut kulut	466	466	473	7	1,5 %
2. KULUT YHTEENSÄ	17 462	18 246	18 912	666	3,7 %
3. INVESTOINNIT					
3. INVESTOINNIT YHTEENSÄ	491	342	290	-52	-15,2 %
KÄYTTÖ (=kulut + investoinnit)	17 953	18 588	19 202	614	3,3 %
NETTOKÄYTTÖ (=käyttö-tuotot)	16 822	17 307	17 741	434	2,5 %

Toimintamenojen toteutuma vuosina 2004–2006 ja muutos 2005–2006, 1000 euroa

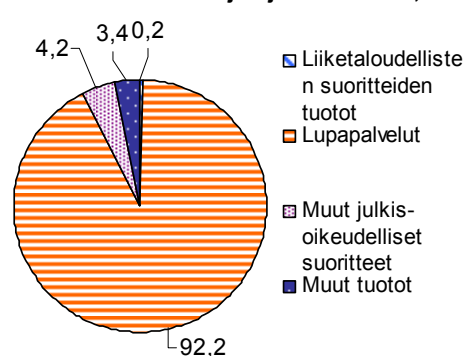
Lupatuotot ovat olleet poliisin merkittävin tulonlähde, kun niiden osuus kaikista tuotoista on ollut vuositasolla 92 prosentin luokkaa. Samaten ne ovat olleet ainoa kasvava tuottolähde. Kohdan muut julkisoikeudelliset tuotot ovat kääntyneet laskuun. Sen sijaan kohdan muut tuotot ovat laskeneet lähes puoleen vuoden 2005 tasosta ja samalla vuoden 2004 tasoon. Merkitykseltään pienimmän eli liiketaloudellisten suoritteiden tuotot ovat pysyneet viime vuodet samassa tasossa.

Poliisin tuottojen kehitys 2004 - 2006, 1000 €

Kuvio 4: Tuottojen kehitys 2004–2006

Poliisin tuottojen jakauma 2006, %

Kuvio 5: Tuottojen jakauma vuonna 2006

Poliisi käyttömenoista suurin menoerä on henkilöstökulut, joiden osuus kokonaiskustannuksista on pysynyt viime vuoden tasolla ollen nyt 90,7 prosenttia (vuonna 2005 88,9 % ja vuonna 2004 91,3) Seuraavina tulevat palvelujen ostot 4 prosentin sekä aineet tarvikkeet 2,5 prosentin osuudella. Kummankin viimeksi mainitun osuudet ovat nousseet puolen prosenttiyksikön verran.

Henkilöstökulut ovat kasvaneet 3,7 prosenttia vuoden 2005 tasosta. Vuonna 2005 nousu on ollut 4,2 ja vuonna 2004 6,9 prosenttia. Viimeksi mainittujen lukujen suurin selittäjä on ollut käyttöön otettu uusi palkkausjärjestelmä kerrannaisvaikutuksineen. Sama koskee kiinteiden palkkojen kustannuksen nousuja, jotka ovat olleet 3,9 prosenttia, kun ne vuonna 2005 olivat 4,2 ja vuonna 2004 5,5 prosenttia. Työaikakorvaukset ovat kasvaneet 5,3 prosentilla, kun vastaavat luvut vuonna 2005 ovat olleet 4,2 ja vuonna 2004 3,5 prosenttia. Ylityökorvausten osuudet ovat vaihdelleet viime vuosina voimakkaasti, sillä ne kasvoivat vuonna 2006 33 prosenttia (0,084 milj. euroa), vähenivät vuonna 2005 12 ja kasvoivat vuonna 2004 10 prosenttia. Kolmen viime vuoden keskiarvoon verrattuna nousu on ollut 14,8 prosenttia. Muutokset ovat painottuneet vuorovuosina valvonnan, hälytystoiminnan ja rikostorjunnan kesken. Tämä kuvastaa myös kyseisten vuosien tehtävämäärien laajuutta ja laajuutta.

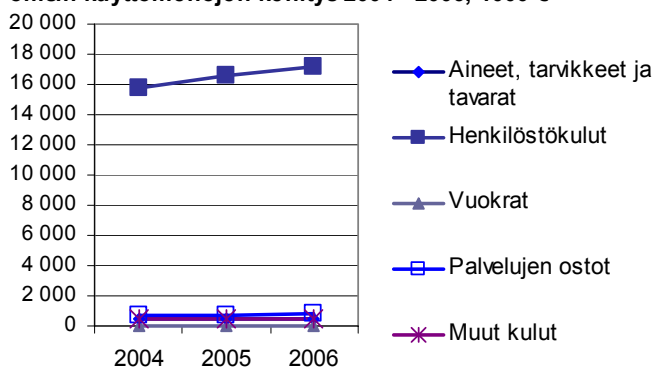
Palveluiden ostoissa on näkynyt kustannusten nousuna erityisesti käyttöön otettu biopassiuidistus ja ampuma-aselupien kasvanut menekki, sillä toimistopalvelujen kustannukset kasvoivat vuonna 2006 48,6 prosenttia (0,055 milj. euroa), vuonna 2005 15,8 ja vuonna 2004 7,1 prosenttia.

Kuljetusvälineiden ylläpito- ja kuljetusvälineiden käyttökulujen yhteissumma on alentunut 2,3 prosenttia. Tämä kuvastaa osaltaan investointien oikea-aikaisuutta ja mahdollisuutta panostaa niihin riittävästi ja laadukkaasti.

Kulujen aineet ja tarvikkeet osiossa atk-kuluissa on ollut vähennystä 22,5 prosenttia vuodesta 2005, kun siinä oli nousua 24,1 prosenttia vuodesta 2004 ja 1,6 prosenttia vuodesta 2003. Kulujen tasaantuminen on johtunut suunnitelmallisesta ja läänissä keskitetystä suoritetuista atk-laitteiden ja palvelinten ajantasaistamisesta. Näiden hankintojen vaikutukset ulottuivat vuodelle 2005 saakka. Vuodesta 2006 alkaen on päästy normaaliin uusimiseen.

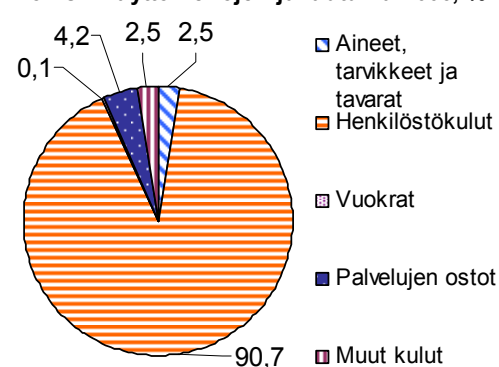
Kohdassa muut kulut on ollut erityisseurannassa matkakustannukset. Ne ovat nousseet vuonna 2006 3,6, laskeneet vuonna 2005 1,5, nousseet vuonna 2004 6,1 ja nousseet kolme viimeisen vuoden keskiarvosta 3,6 prosenttia.

Poliisin käyttömenojen kehitys 2004 - 2006, 1000 €

Kuvio 6: Käyttömenojen kehitys 2004–2006

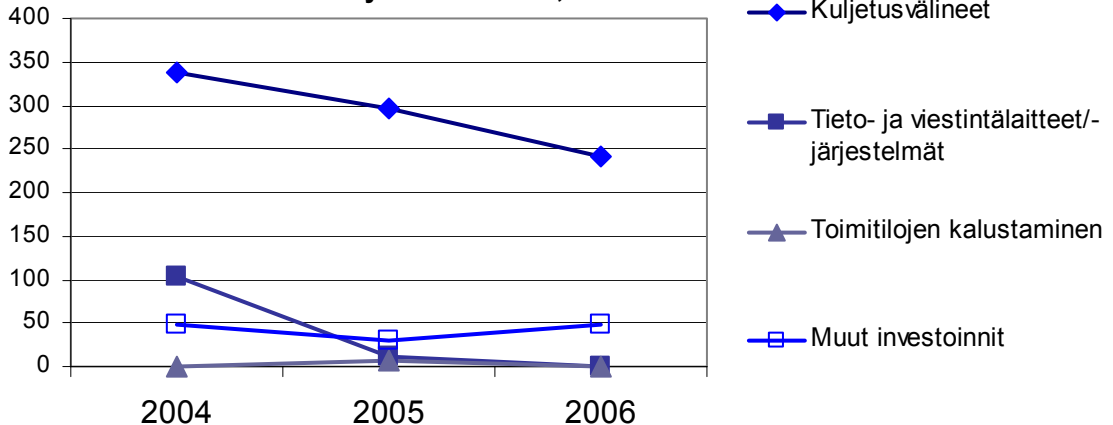
Poliisin käyttömenojen jakautuma 2006, %

Kuvio 7: Käyttömenojen jakauma vuonna 2006

Poliisin investointien kehitys 2004 - 2006, 1000 €

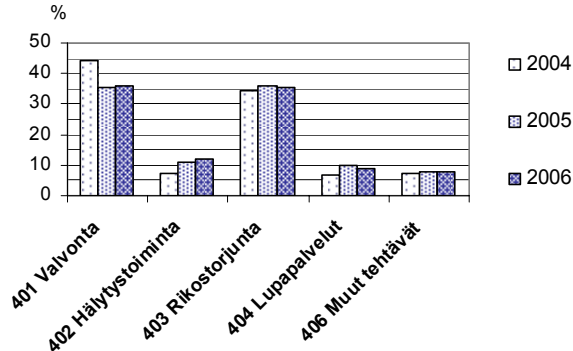
Kuvio 8: Investointien kehitys vuosina 2004–2006

Investointien osalta on tapahtunut merkittävää laskua vuosiin 2005 ja 2006 verrattuna eli yhteensä - 15 ja - 43,7 prosenttia, kun vuonna 2004 nousua oli 14 prosenttia. Kehityskulkuun ovat vaikuttaneet atk-hankintojen lisäksi kuljetusvälineiden uusimis- ja lisähankintatarpeet. Myös ajoneuvohankinnat ovat olleet suunniteltuja ja niillä on voitu pitää kuljetusvälineistön kunto hyvänä. Tämä on näkynyt osaltaan sitten edellä kerrottujen ylläpito- ja käyttökulujen vähentymisenä.

3.4 Kokonaiskustannusten analyysi

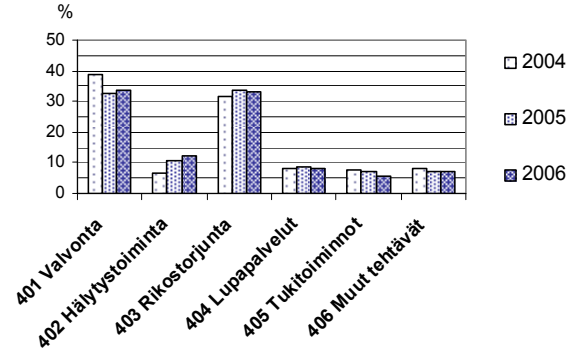
Lapin poliisin kokonaiskustannukset vuonna 2006 olivat yhteensä 22,734 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannuksiin sisältyvät kaikki momentit, poliisin osuus kaikkien momenttien käytöstä ja laskennalliset erät. Vuoden 2006 tilinpäätökseen on huomioitu keskeisimmät poliisin kustannuksia aiheuttavat momentit.

Poliisin kokonaiskustannusten jakauma prosesseittain, %

Kuvio 9. Poliisin avainprosessien kustannukset

Työajan jakauma avainprosesseille 2004 - 2006, %

Kuvio 10. Poliisin työaika avainprosesseittain

Poliisin avainprosesseista valvonnan kokonaiskustannukset olivat 33,80 prosenttia kokonaiskustannuksista. Kaikkiaan ne olivat 8,140 miljoonaa euroa. Toiseksi suurin on viime vuoden suurin avaintulosalue eli rikostorjunta, jonka osuus oli lähes sama oli 33,28 ja 8,020 miljoonaa. Hälytystoiminnan kustannukset olivat vuonna 2006 2,781 miljoonaa euroa. Lupapalveluiden kokonaiskustannukset olivat 2,057 miljoonaa euroa ja poliisin muiden tehtävien kustannukset oli 1,737 miljoonaa euroa. Poliisin kokonaiskustannusten avainprosessikohtaisissa suhteellisissa jakautumisissa rikostorjunnan osuus on pysynyt hyvin samanlaisena edellisten vuosien kanssa, kun taas hälytystoiminta on ollut kasvusuunnassa ja valvonta laskusuunnassa.

Kahden viimeksi mainitun kehitystä tukee edellä kerrottu hälytystehtävien jatkuva kasvaminen, jolloin niiden vaatima lisäkustannus on pois ensi sijassa valvonnasta. Rikostutkinnan osuus kuvaa osaltaan rikosmäärien ja tutkittavien juttujen vaativuuden kehittymistä. Koska henkilöstökustannusten osuus on ollut yli 90 prosentin luokkaa kaikista kustannuksista, sama kehityssuunta pätee myös arvioitaessa työajan jakautumista prosesseittain. Molemmissa kohdissa on huomioitava erityisesti valvonnan, hälytystoiminnan, lupapalveluiden ja muiden tehtävien osalta työaikojen kirjaamisvaihtelut poliisilaitoksissa. Kuitenkin ne osoittavat prosessien kokonaiskustannusten ja niiden vaatimien työaikojen kehityssuuntia.

4. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat riittäviä ja täyttävät niille asetetut tavoitteet laillisuusvalvonnan sekä riskien tunnistamisen ja johtopäätösten tekemisen mahdollistavan organisaatiokulttuurin ja sisäisen toimintaympäristön osalta. Sisäisen valvonnan yleisten menettelyiden osalta kehittämistä on dokumentaatioissa. Eniten puutteita ja kehittämistarpeita on käytännön tarkastustoiminnassa, jossa dokumentaation lisäksi on parannettava suunnitelmallisuutta ja johdonmukaisuutta.

Toimintakulttuuri on kaikinensa hyvä, mutta lisääntyneet ja entistä monialaisemmat eri prosesseja koskevat tehtävät tuovat vaikeuksia laatia täsmällisiä ja joka tilanteita koskevia työjärjestyksiä, toimenkuvia, määräyksiä ja ohjeita.

Lapin poliisin keskeisiä riskejä ovat olleet viime vuosina budjettipysyvyys käsittäen sekä kokonaisuus poliisilaitoksen mukaan lukien että ennakoimattomat suuria resursseja vaativat poliisitapahtumat, tuloksien saavuttamista tukeva henkilöstön sitoutuminen, motivaatio ja hyvinvointi sekä hankintatoimen tarkoituksenmukaisuus ja laatu. Toimintakertomusvuonna on korostunut toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Budjettipysyvyyttä on täytynyt arvioida lisäksi valtakunnallisesti käyttöön otetun rahanjakomallin sekä valtion tulo- ja menoarvioesityksen linjaaman poliisimiesten vähimmäismäärän pohjalta, mitkä Lapin osalta ovat tarkoittaneet ja tarkoittavat lähivuosinakin haastetta vastata lisääntyviin tehtäviin sopeutettavilla resursseilla.

Lapin poliisin toimintaympäristö huomioiden johto on saanut riittävät tiedot talousarvioesityksen 69 §:n tavoitteista, mutta ulkopuolista arviointia varten kaikkien toimintojen suunnitelmallisuutta, johdonmukaisuutta ja dokumentointia on parannettava ja kehitettävä.

5. Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset

Lapin poliisin toimintaa suhteessa eräisiin julkisiin palveluihin Lapissa on mitattu vuodesta 2003 lähtien kaikkien lääninjohtojen toimesta tehdyissä turvallisuustutkimuksissa. Läänin asukkaille suunnatun kirjallisen postikyselyn kohteena ovat olleet alla olevassa taulukossa luetellut palvelut. Niitä on mitattu turvallisuustutkimuksessa kouluarvosanoilla ja verrattu toisiinsa annettujen numeroiden 6-10 keskiarvolla.

Vastausten palvelukohtaiset keskiarvot 2003–2006 ilmenevät seuraavasta taulukosta.

Taulukko: Arvio kunnan palveluista (kouluarvosanan 6-10 keskiarvo Turvallisuustutkimuksissa 2003 ja 2006)

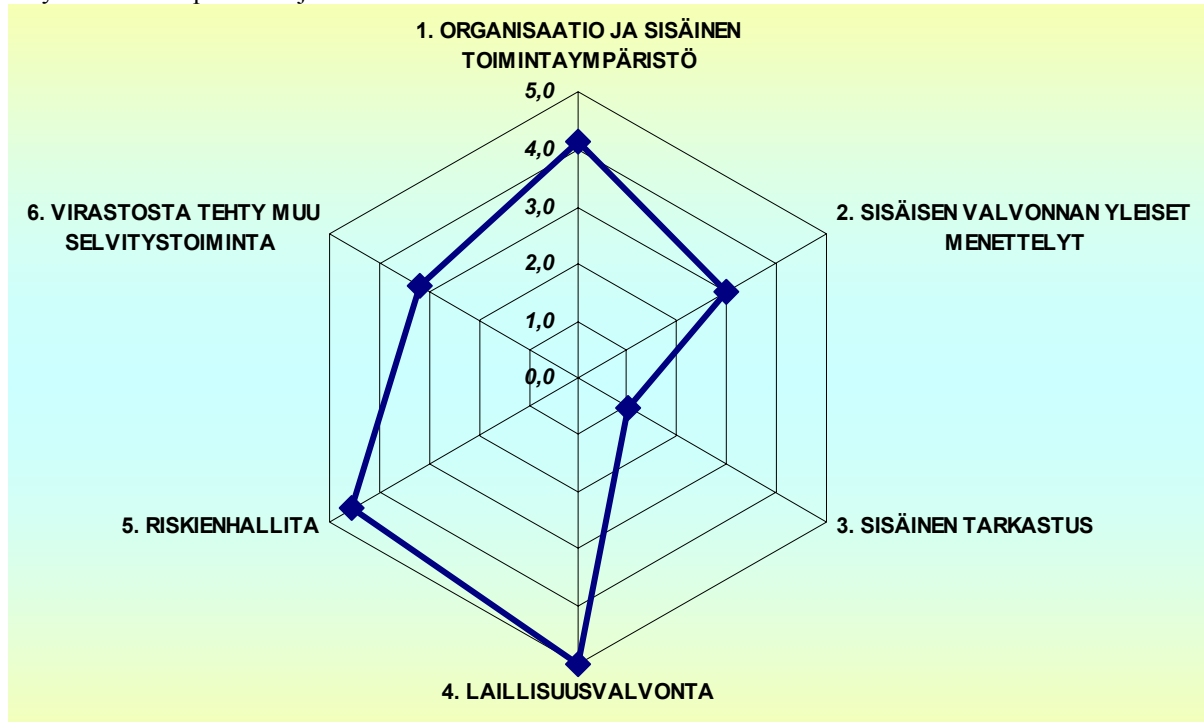
	2003	2006	muutos
Palo- ja pelastustoimi	8,2	8,2	0 %
Alkoholiongelmaisten hoito	6,7	6,6	-1 %
Huumeongelmaisten hoito	6,2	6,2	0 %
Lastensuojelu	7,4	7,3	-2 %
Nuorisolle järjestetty toiminta	6,9	6,6	-3 %
Lasten päivähoito	8,1	7,9	-3 %
Teiden ja katujen kunnossapito	6,9	6,5	-5 %
Kiireellinen sairaankuljetus	-	8,1	
Puistojen ja virkistysalueiden hoito	7,3	7,0	-4 %
Väestönsuojelu poikkeusolojen varalta	-	6,5	
Ympäristöasioiden hoito	7,2	6,9	-4 %
Poliisipalvelut	7,4	7,6	3 %

Ainoastaan poliisipalveluissa tyytyväisyys on kasvanut ja myös sijoitus on noussut. Kun ne ovat kehittyneet myönteisesti myös valtakunnallisessa vertailussa ja kun Lapin poliisin yksi keskeinen kriittinen menestystekijä on ollut saavuttaa toiminnallaan mahdollisimman suuri kansalaisten luottamus, tulosta ja kehityssuuntaa voi pitää hyvin tyydyttävänä.

LIITE SISÄISEN VALVONNAN LAUSUMAN ARVIDUT OSIOT JA KESKIARVOT

Kaaviossa yhteenveto Lapin lääninjohdon sisäisen valvonnan itsearvioinnista.

KYSYMYKSET JA ARVIOINTI 1-5

(1=erimielä, 3=neutraali, 5=täysin samaa mieltä.)

1. ORGANISAATIO JA SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	1	2	3	4	5
1.1. Meillä on yhteisesti hyväksytyt arvot ja noudatamme niitä				4	
1.2. Taloussääntö, ohjesäännöt, työjärjestykset sekä muut sisäiset määräykset ja ohjeet ovat ajan tasalla ja muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden.			3		
1.3. Valtuudet ja vastuut on selkeästi määritelty virastomme ohjesäännössä, SM:n taloussäännössä, muissa ohjeissa ja määräyksissä				4	
1.4. Meillä on oikeat ihmiset, taidot, työkalut ja resurssit				4	
1.5. Saamme riittävästi tietoa suoriutuaksemme tehtävistämme					5
1.6. Ymmärrämme oman virastomme tavoitteet ja sen, miten ne nivoutuvat ohjaavien tahojen muihin tavoitteisiin				4	
1.7. Virastossamme tulosyksiköiden tulostavoitteet nivoutuvat selkeästi koko viraston tavoitteisiin					5
2. SISÄISEN VALVONNAN YLEISET MENETTELYT	1	2	3	4	5
2.1. Taloussäännön edellyttämä lisäohjeistus on annettu ja valvontavastuut ovat selkeät				4	
2.2. Virastomme arvioi ulkoisten tarkastajien huomioidut ja laatii tarvittavat toimenpidesuunnitelmat, jotka on henkilövastuutettu ja aikataulutettu (Valtiontilintarkastajat, VTV, SM:n tilinpäätökannanotot jne)			3		

2.3. Virastomme tai sen jonkun tulosityksikön toimintaa arvioidaan säännöllisesti jonkun ulkopuolisen arvioijan toimesta (auditointisuunnitelmat)	1				
2.4. Järjestelmien väliset rajapinnat tarkastetaan ja täsmäytetään säännöllisesti			3		
2.5. Omaisuuden turvaamisesta huolehditaan tarkastuksin, inventoinnein ja täsmäytyksin			3		
2.6. Mahdollisiin väärinkäyttötilanteisiin reagoidaan ja ne ilmoitetaan annettujen määräysten mukaisessa järjestyksessä eteenpäin					5
2.7. Keskeiset toimintaprosessit on määritelty ja niihin liittyvät riskit ja valvontatoimenpiteet on kuvattu olennaisuuden edellyttämässä laajuudessa		2			
2.8. Organisaatiomme laskentatoimi on järjestetty asiallisesti		2			
2.9. Johto seuraa valvontatoimenpiteiden toimivuutta poikkeamaraporttien avulla ja ryhtyy seurannan perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin				4	
3. SISÄINEN TARKASTUS	1	2	3	4	5
3.1. Sisäinen tarkastus on järjestetty (1 = erillistä sisäistä tarkastusta ei ole järjestetty talousarvioasetuksen mukaisella tavalla, 2 = sisäisen tarkastuksen vastuuhenkilöksi on nimetty joku oman viraston virkamies oman virkansa ohella, 3 = sisäinen tarkastus on järjestetty ostopalveluna tilintarkastustoimistosta tai vastaavasta (esim. Auditor), 4 = sisäinen tarkastus on järjestetty ostopalveluna toisesta poliisihallinnon virastosta, 5 = virastossa on päätoiminen oma sisäinen tarkastaja)	1				
3.2. Sisäinen tarkastus on edesauttanut parhaiden käytäntöjen siirtymistä viraston yksiköstä toiseen	1				
3.3. Sisäisen tarkastuksen havaintojen kautta on epäkohtia voinut estää jo ennalta	1				
3.4. Sisäinen tarkastus on riittävässä yhteistyössä muiden lääninhallitusten sisäisen tarkastuksen kanssa	1				
3.5. Tarkastustoimi kattaa riittävästi taloudellisuuden	1				
3.6. Tarkastustoimi kattaa riittävästi hallinnon ja toiminnan tarkoituksenmukaisuuden	1				
3.7. Tarkastus kattaa riittävästi talouden ja toiminnan laillisuuden	1				
3.8. Tarkastustoimi kattaa riittävästi, että johtamisen edellyttämät tiedot ovat oikeat ja riittävät	1				
4. LAILLISUUSVALVONTA	1	2	3	4	5
4.1. Virastoon on nimetty laillisuusvalvonnasta vastaava henkilö joka huolehtii laillisuusvalvonnan ohjeistuksesta ja tiedottamisesta					5
4.2. Virastossa jokainen virkamies tuntee vastuunsa virkatoimensa lainmukaisuudesta					5
4.3. Virastossa laaditaan vuosittain laillisuusvalvontasuunnitelman, jonka mukaisesti säännöllisesti tarkastetaan alaisten yksiköiden toiminnan laillisuutta.					5
4.4. Tarkastuksissa tai kantelujen käsittelyn yhteydessä havaittuihin puutteisiin ja virheisiin puututaan asianmukaisin toimenpitein.					5

5. RISKIENHALLINTA	1	2	3	4	5
5.1. Riskien tunnistaminen on jatkuvaa ja perustuu järjestelmälliseen menetelmään. Tunnistetut riskit dokumentoidaan.				4	
(5.2. Yksikkö arvioi säännöllisesti ulkoisen toimintaympäristön vaikutuksia toimintaansa. Strategisessa suunnittelussa otetaan huomioon ulkoiset tekijät ja niiden muutokset.)					5
5.3. Ohjeistuksen laatimisessa otetaan huomioon toimintaympäristöön ja toimintaprosesseihin liittyvät riskit.				4	
5.4. Riskien tunnistaminen kattaa koko organisaation ja keskeiset hankkeet. Tavoitteisiin liittyvät riskit tunnistetaan osana suunnitteluprosessia. Riskeistä raportoidaan niiden olennaisuuden edellyttämällä tavalla.				4	
5.5. Virastomme taloudenhoidon riskit on kartoitettu ja niitä hallitaan				4	
5.6. Virastomme työturvallisuusriskit ja terveystriskit on kartoitettu ja havaittujen riskien osalta on ryhdytty tarpeellisiin toimenpiteisiin					5
5.7. Virastomme tietoturvariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan				4	
5.8. Virastomme henkilöturvariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan					5
5.9. Virastomme toimitilariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan				4	
5.10. Tunnistettuja riskejä arvioidaan säännöllisesti ja ne dokumentoidaan ajantasaisesti.					5
5.11. Olennaiset riskit arvioidaan riittävän laajasti ja ne priorisoidaan ottaen huomioon riskien toteutumisen todennäköisyys ja vaikutukset.					5
5.12. Riskien arviointi on objektiivista ja se perustuu kvantitatiivisiin tietoihin, ulkopuolisiin auditointeihin tai kattavaan itsearviointiin.				4	
5.13. Olennaisiksi arvioiduista riskeistä raportoidaan johdolle.					5
5.14. Olennaisiksi arvioiduille riskeille valitaan hallintamenettelyt (riskin välttäminen, riskin pienentäminen, riskin jakaminen muille tai riskin kantaminen).					5
5.15. Riskien hallintamenettelyt perustuvat hyöty/kustannusarviointiin.					5
5.16. Johto hyväksyy valitut riskien hallintamenettelyt, tekee niistä selkeät päätökset ja tukee niiden toteutusta.					5
5.17. Riskeille määritellään soveltuvat valvontatoimenpiteet ja vastuut. Riskienhallintatoimenpiteet dokumentoidaan.				4	
6. VIRASTOSTA TEHTY MUU SELVITYSTOIMINTA	1	2	3	4	5
6.1. Kansainväliset evaluoinnit	1				
6.2. Osallistuttu EFQM laatupalkinto kilpailuun ja arviointi/sijoitus		2			
6.3. Viraston hankkimat Sertifikaatit ja kvalifioinnit	1				
6.4. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastukset ja tilintarkastuskertomuksen huomautukset					5
6.5. Viraston säännölliset johtamiskyselyt					5
6.6. Viraston säännölliset barometrit ja työilmapiiritutkimukset					5

